

Puneti ministerele pe AXA, Domnule Presedinte!

Axa Bucuresti – Londra – Washington !

O teorie poate spontana, cu care Presedintele a surprins pe foarte multa lume atat in plan intern cat si in plan extern a fost discursul de investitura. AXA – Bucuresti – Londra – Washington!

Cum au dezvoltat aceasta teorema institutiile statului mai exact ce strategie pe termen mediu a aparut in urma acestu discurs facut chiar la investitura ?

Dupa mai mult de un an putem constata ca in timpul care a trecut efortul diplomatiei romanesti a fost indreptat mai mult catre « a repara o gafa prezidentiala» decat pentru a elabora strategii. Adica mai mult in a-l convinge pe Presedinte ca a gresit fata de cancelariile europene decat in a-l ajuta. Se va lasa Basescu infrant? Personal cred ca nu!

Ca om politic cu cea mai mare raspundere in stat, Presedintele a enuntat aceasta teorema luand in considerare baza fundamentala a unui stat – securitatea. Odata lamurit acest subiect – dezvoltarea economica prin investii directe si delocalizarea productiei – devine aproape o certitudine pentru capitalul care “sta” intr-o tara sigura. Si din acest punct de vedere, Basescu isi urmareste consecvent politica de securitate a Romania si a zonei sale de interes din care Marea Neagra este doar marea poarta a UE. Ii puteam cere mai mult unui om aflat in aceasta pozitie? Eu cred ca nu!

Cum au reactionat ministerele fata de acesta strategie politica? Reactia MAE!

In primul rand MAE, adica diplomatia romana. Provenita dintr-o scoala (si voi reveni la rolul scolii) a discursului scris – adica mai exact a elevului venit cu tema scrisa de acasa, cea facuta de regula cu un meditator – diplomatia romana a reactionat dupa mine previzibil. Adica, luata la intrebari in zile care au urmat discursului prezidential – diplomatii romani la nivel inalt au dat-o in balbaiala. De la Bucuresti, nu le sosea discursul iar ziarele si politicienii europeni nu avea timp de asteptat. Ziaristii straini in mod eronat banuiau, ca “facatorii de cuviinte” vor reactiona si vor face din exprimarea “axa” o dezbatere punctula incercand fara a deranja orgoliul europenilor sa dea explicatii

acestei teorii. Cu mici incercari, totul a cazut pe umerii Presedintelui care abia era asteptat la Summit-ul sefilor de state de la Bruxelles pentru a da explicatii. Era normal? Nu, spun majoritatea observatorilor politici din capitala europeana. Stafful sau trebuia pana la sosirea Presedintelui sa "netezeasca" calea sefului lasandu-i acestuia numai forta mesajului.

Ce ar fi trebuit sa faca MAE pentru valorificarea acestei strategii politice? Nevand toate elementele – decat cele vizibile – cred ca aceasta teorie a Presedintelui ar fi putut fi valorificata in felul altfel. Exista in management, conceptul de diagonala culturala – ca factor al progresului si a performantei. Mai exact multa lume din BXL este de acord ca tarile din zona balcanilor ar trebui sa imprumute concepte si criterii de organizare de tip anglo saxon. De ce? Simplu, balcanismul si latinismul nu are in fiinta sa rigurozitatea, precizia si calitatea muncii masurata in parametrii cuantificabili. In aceasta zona – merge si asa, mai facem si maine – sunt cuviinte des auzite fie ca ne aflam la Bucuresti, Sofia, Atena si chiar Lisabona. Ce ar fi fost astazi Italia sau Grecia – fara dezvoltarea implicita pe acea axa anglo saxona, fara implicare directa a Americii in organizarea institutiilor statului de drept? Ar fi putut singura Italia sau cu prietenii ei traditionali latini sa inviinga mafia? Sigur ca nu! S-a simtit vre-un sef de stat european jignit ca Italia, Grecia, Spania sau Portugalia au importat modele de stabilitate institutionale din axa anglo saxona? Eident ca nu, pentru in primul rand Europa tocmai aceste aspecte le reclama ca nefunctionale in Romania: administratia, justitia, securitatea frontierelor si implicarea societatii civile in actul de control in respectarea legii. S-a simtit vre-un sef de stat european jignit ca vama bulgara a trecut in administrarea unei firme englezesti? Evident ca nu! Daca diplomatia romana ar fi positionat discursul explicativ al Presedintelui pe acest pilar – desigur ca astazi am fi fost mai coerenti si de ce nu chiar mai ajutati in constructia europeana. Si diplomatia romana trebuie acum sa primeasca aceasta sarcina – prin seminarii si dezbateri politice – sa reformuleze "axa" privita initial ca antieuropeana in spiritul dezvoltarii si stabilitatii europene. Sper sa o faca cat mai curand si cat mai profesional. Sa vedem insa cu cine? Diplomatia romana are nevoie de schimbari conceptuale si de abordare. Ea trebuie populata cu personal "obraznic" in sensul bun al cuvantului – cu oameni capabili sa dea o replica directa si nu sa astepte faxul de la Bucuresti – cu diplomati cu o ampla cultura economica si politica europeana capabili sa faca analize de politici si strategii care sa fie utile firmelor romanesti in orientarea politicilor economice intr-un spatiu din ce in ce mai concurential. O diplomatie care sa lucreze cu servicii de informatii de calitate si competente. Fara toate acestea diplomatia romana va

ramane singura firma romaneasca care va activa cu succes in spatiul european – dar din pacate doar de taximetre.

Ministerul Educatiei si Cercetarii

Un mare absent la aceasta dezbatere! Desi la masa guvernului, ministrul educatiei are un loc mai departat de cel al premierului, acest sector avea primul datoria sa perceapa discursul presedintelui ca fiind unul de importanta cruciala in schimabrea modului in care se face educatie in acest moment in Romania.

Ce ar insemna pentru educatie si cercetare "AXA"? Evident ca o reforma care sa aiba la baza un model, provenit fie din SUA fie din spatiul englezesc. Si pentru implementarea oricarui model trebui mai intai sa-i cunosti limba – pentru a accede apoi sa-ti formezi gandirea si logica dupa acest sistem. Nu am auzit pana in prezent vreo agitatie la MECd ca ar trebui sa facem urgent rost de vreo 100.000 de profesori de engleza, fie ca provin din RO fie ca vor veni in RO prin lectorate de limba. Nu am auzit o strategie de orientare profesionala – cum ca in RO in urmatoorii 5 ani ne trebuiesc alti 100.000 de profesori de limba engleza – ceea ce in orice societate de piata ar reprezenta un indicator de orientare profesionala pentru universitati. Nu am auzit ca incepand cu anul 2006 – numarul de cursuri predate la disciplinele de economie, comert, dreptul comercial, invatamntul tehnic se vor face in limba engleza cu o crestere de 20% anual in urmatoorii 5 ani. Nu am auzit agentia Socrates sau Leonardo ca au avut cateva ore de nesomn despre aceasta "AXA" fiind in masura sa asigure prin scoli de vara – aceste lectorate de engleza. Nu am auzit de la celebrul Consiliu consultaiv de acordare a tilurilor stiintifice – prezidat de onorabilu academician Simion, ca pentru urmatoarele serii de promovare universitara – criteriul limba engleza cu atestat – sa valoreze minin 20% din punctajul de promovare. Nu am auzit ca cercetarea romaneasca va trece de la cercetarea din motive sociale la cercetarea pentru utilitate sociala dupa modelul englezesc?

Nu am auzit nimic – decat anunturi ca MECd-ul a mai acordat inca 300 titluri de doctori si ca au mai fost promovati inca 1300 de profesori universitari. Adica TOT ceea ce tine de interesul personal, fie ca este vorba despre imagine fie material. Despre ce calitate a oamenilor "bagam" in sistemul universitar – mai putin si mai in soapta sa nu se afle cumva! Sistemul anglo saxon adica acea "AXA Basescu" presupune criterii clare de valori – valori care se supun examenelor adevarate si nu acelora de "familii universitare" de tip peer review – definit de MECd intr-un document in anul 2005 ca fiind evaluarea

colegiala (adica tu esti om cu mine eu sunt om cu tine!). Intr-o totala criza de sistem, educatia din Romania lasa spatiul de exprimare diversiunilor de tot felul – razboiul dintre generatii fiind doar unul. Nu cred ca problema Romaniei sunt profesorii care au depasit 65 de ani, ci din contra cum putem scapa de balasturile universitare indiferent de varsta lor si care in plus mai si conduc? Ori pana acum s-a dovedit ca nu se poate, ca cei care conduc universitati si institute nu vor sa accepte ideea de a fi schimbati. Imaginati-va “comoara intelectuala a Romaniei” provenita din sistemul PR (pile si relatii) intr-o zi la Oxford? Las la o parte aspectul si poate handicapul provincial si ma refer la prestatia pe fondul de competenta. Cred ca avem un scenariu kafkinian de tipul, Vasile catre catre Maria – “fa draga o poza ca sa vada tara ca am ajuns si aici!”. Daca nu ar fi de ras este cu siguranta de plans – caci in spatiul european aproape zilnic un roman cu o solida scoala anglo-saxona in spate da un interviu la companie sau mare universitate fara nici un fel de trac si orgolii. Sunt insa siguri ca sunt buni si vor reusi. Si in tot acest timp in tara – universitatile si centrele de cercetare devin mosii si feude – bazate pe evaluarea “colegiala”. Faptul ca in presa de astazi peste 90% din rectorii si directorii agentilor si consiliilor consultative ale MECd-ului nu si-au publicat conform legii declaratiile de avere pare a nu deranja pe nimeni. Oare oficiile juridice ale acestora nu ar fi trebuit sa stie de existenta acestei legi? Intr-un mediu universitar – trebuiau facute INFO DAY-uri de catre ministrul justitiei?

Presedentia Romaniei ar trebui sa-si intareasca departamentul de consilieri pentru educatie si cercetare – si in acest sens cred ca una din solutii este chiar “recupeararea” fostului ministru Mircea Miclea, care in mod cert este un foarte bun analist si in plus singurul ministru care a punctat foarte bine toate disfunctionalitatile din sistemul educational romanesc. Scos din “harmalaia” MECd-ului, Mircea Miclea alaturi de ministrul Hardau va putea cu siguranta sa aleaga si sa adapteze modelele “AXEI” putand completa acum analiza sa cu planificarea managementul resurselor, adica exact ceea ce i-a lipsit cat a ocupat portofoliul de la MECd.

Ministerul Integrarii Europene,

Aflat in prin proces de preaderare MIE in parteneriat cu Ministerul de finante si Ministerul Agriculturii este responsabil de derularea proiectelor europene. In acest caz celebra “AXA” Baesescu ar fi trebuit sa dea de gandit oficialilor care conduc aceste ministere. Si o prima intrebare ar putea fi: de ce oare firmele de consultanta care “sprijina”

usile ministerelor” provin, din Grecia, Italia, Franta si chiar Turcia ? De ce nu invitam in Romania firme de consultanta din UK, Irlanda, Scotia sau tarile nordice? Nu cumva este valabil tot conceptul – esti om cu mine sunt om cu tine – concept aplicat aproape fara cuviinte de firmele din aceste tari? Nu am nimic cu aceste firme – dar parca prea “navigheaza” singure intr-un spatiu al proiectelor si solutiilor tehnice indolienice pe banii destinati de fapt de catre UE, Romaniei!! Ceva mai in nord – pe la tarile baltice guvernele au sprijinit intrarea pe piata, uneori prin negocieri politice, a firmelor din tarile nordice sau a expertilor acestora. De ce oare tari precum Slovenia (micutul tigru balcanic), Letonia, Estonia si Lituania au facut progrese remarcabile? Nu cumva pentru ca au stiut cum sa-si aleaga profesorii – ma refer la firmele de consultanta? La noi, fie s-a lasat totul la intamplare fie nimeni nu a vrut sa inteleag nimic din discursul Presedintelui. Se tot vorbeste prin targul Bucurestilor ca dupa o blocada de 6 luni de la instalarea Presedintelui – contractele PHARE castigate inainte de organizarea licitatiilor pe vremea guvernarii trecute – au redemarcat avand declarati castigatorii cotizanti. Mai grav este ca acesti “pseudo-consultanti” se preagatesc acum sa extinda metoda si pe fondurile structurale, deci atentie!

As putea extinde usor teoria “AXA” la toate celelalte ministere, la toate celelalte institutii ale statului. Este insa doar o pierdere de rabdare a cititorului. NIMENI, nici un minister nici o institutie nu a dezvoltat o strategie a AXA-ei Basescu, ceea ce ar trebui in primul rand sa-i dea de gandit chiar domniei sale.

Celebra “AXA” este corecta din mai multe puncte de vedere dar cel mai important este ca inlocuieste “tepele” din Piata Universitatii cu un concept de organizare si functionare.

Asadar, puneti Domnule Presedinte ministerele pe AXA (Bucuresti – Londra – Wasington)!

Dr. Valentin COTARTA
Expert independent in afaceri europene
Membru EDU CER
Brussels, 6 februarie 2006